

IV

(Pranešimai)

VALSTYBIŲ NARIŲ PRANEŠIMAI

Pranešimas straipsniu Nr. 37 pagal 2006 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 562/2006, nustatančio taisyklių, reglamentuojančių asmenų judėjimą per sienas, Bendrijos kodeksą (Šengeno sienų kodeksas), 4 straipsnio 3 dalį

Sankcijos pagal nacionalinę teisę už neleistiną išorės sienų kirtimą ne nustatytuose sienos perėjimo punktuose ir ne nustatytais jų darbo valandomis

(2008/C 18/01)

BELGIJA

Šios baudmės numatytos 2007 m. balandžio 25 d. įstatymo, iš dalies keičiančio 1980 m. gruodžio 15 d. įstatymą dėl užsienio piliečių atvykimo, buvimo, įsikūrimo šalies teritorijoje ir išvykimo iš jos, 3 straipsnyje. 2007 m. gegužės 10 d. įstatymas, kuriuo 1980 m. gruodžio 15 d. įstatymas papildomas nauju 4a straipsniu, paskelbtas leidinyje *Moniteur Belge*.

Šie pakeitimai dar neišgaliojo. Minėto įstatymo 48 straipsnyje numatyta, kad jų įsigaliojimo datą numato Karalius. Ta data negali būti vėlesnė negu pirmoji trylikto mėnesio, einančio po įstatymo paskelbimo *Moniteur Belge* mėnesio, diena.

„4a straipsnis

1. Prie išorės sienų, kaip jos yra apibrėžiamos tarptautiniuose susitarimuose dėl išorės sienų kirtimo, kurie yra privalomi Belgijai, ar Europos teisės aktuose, atvykti į Karalystę ir iš jos išvykti leidžiama tik nustatytuose sienos kirtimo punktuose ir nustatytais jų darbo valandomis, nurodytose tokiuose sienos kirtimo punktuose.

2. Atvykdamai į Karalystę ar iš jos išvykdamai užsienio piliečiai privalo pateikti kelionės dokumentą.

3. Užsienio pilietis, pažeidęs 1 dalyje nustatytą įpareigojimą, gali būti nubaustas 200 EUR dydžio bauda, kurią skiria ministras ar jo atstovas.

Jeigu 1 dalyje nurodytas įpareigojimas pažeidžiamas dėl vežėjo aplaidumo, vežėjas ir užsienio pilietis yra solidariai atsakingi už baudos mokėjimą.

Sprendimas paskirti baudą vykdomas nedelsiant, nepaisant to, ar dėl jo yra pateiktas skundas.

Juridiniam asmeniui tai užtraukia civilinę atsakomybę, ir jis privalo sumokėti administracinę baudą, nustatytą to juridinio asmens vadovams, administracijos darbuotojams, darbuotojams ar atstovams.

Baudą galima sumokėti pervedant nustatytą sumą į *Caisse des Dépôts et Consignations*.

4. Užsienio pilietis arba vežėjas, pageidaujantis apskųsti ministro ar jo atstovo sprendimą, turi pateikti Pirmosios instancijos teismui skundą raštu per vieną mėnesį nuo pranešimo apie sprendimą dienos.

Jeigu Pirmosios instancijos teismas nusprendžia, kad toks skundas yra priimtinas ir pagrįstas, sumokėta ar pervesta suma gražinama.

Pirmosios instancijos teismas privalo priimti sprendimą per vieną mėnesį nuo pirmojoje pastraipoje nurodyto rašytinio skundo pateikimo dienos.

Pirmos pastraipos tekstas turi būti įtrauktas į sprendimą paskirti administracinę baudą.

5. Jeigu užsienio pilietis arba vežėjas nesumoka baudos, apie kompetentingo atstovo arba Pirmosios instancijos teismo sprendimą, kuris yra įgijęs *res judicata* galią, pranešama *Administration du Cadastre, de l'Enregistrement et des Domaines*, kad būtų pradėtas administracinės baudos išieškojimo procesas.

6. Jeigu užsienio pilietis, vežėjas ar jo atstovas sumokėjo administracinę baudą *Caisse des Dépôts et Consignations*, ir jeigu Pirmosios instancijos teismo sprendimas nebuvo apskųstas per nustatytą terminą, įmokėta suma tampa valstybės nuosavybe.“

BULGARIJA

Pagal Baudžiamojo kodekso 279 straipsnio 1 dalį „Bet kuris į šalį atvykstantis ar iš jos išvykstantis asmuo, kuris kerta sieną be atsakingos Vyriausybės tarnybos leidimo arba turi tokį leidimą, tačiau kerta sieną tam tikslui neskirtoje vietoje, baudžiamas laisvės atėmimu iki penkerių metų ir bauda nuo 100 iki 300 levų.“

Nusikaltimo recidyvas yra sunkinanti aplinkybė. Recidyvo atveju baudžiama laisvės atėmimu nuo vienerių iki šešerių metų ir bauda nuo 100 iki 300 levų.

ČEKIJOS RESPUBLIKA

Čekijos Respublikos savo teisės aktuose nustatė sankcijas už neleistiną išorės sienų kirtimą ne nustatytuose sienos perėjimo punktuose ar ne nustatytais jų darbo valandomis. Šios sankcijos išvardytos Įstatymo dėl užsieniečių buvimo Čekijos Respublikos teritorijoje (Nr. 326/1999 Coll.) 157 paragrafe.

157 paragrafas:

1. Užsienietis yra laikomas padariusiu nusikaltimą, jeigu jis ar ji:

- a) kerta valstybės sieną ne sienos perėjimo punkte;
- b) neteisėtai naudojami kelionės dokumentu (108 paragrafas), kuris buvo išduotas kitam užsieniečiui, ar kelionės dokumentu, išduotu pagal specialų 21 teisės akto nuostatas);
- c) vengia leidimo gyventi šalyje patikrinimo ar patikrinimo kertant sieną;
- n) kerta valstybės sieną sienos perėjimo punkte ne nustatytais jo darbo valandomis ar ne pagal sienos perėjimo punkto paskirtį.

2. Už bet kurį iš 1 dalies a–e punktuose nurodytų nusikaltimų gali būti skiriama bauda iki 10 000 kronų (CZC); už bet kurį iš 1 dalies f–n punktuose nurodytų nusikaltimų gali būti skiriama bauda iki 5 000 CZC; už bet kurį iš 1 dalies o–w punktuose nurodytų nusikaltimų gali būti skiriama bauda iki 3 000 CZC.

DANIJA

Pagal Įstatymo dėl užsieniečių 38 straipsnio 3 dalį atvykti ar išvykti iš šalies, kuri nėra prisijungusi prie Šengeno susitarimo, paprastai galima tik nustatytuose sienos perėjimo punktuose jų darbo valandomis.

Pagal 59 straipsnio 1 dalies 1 punktą, užsienietis, kuris atvyksta į šalį nepaėjęs pasų kontrolės ar ne nustatytais sienos perėjimo punkto darbo valandomis, baudžiamas bauda ar laisvės atėmimu iki šešių mėnesių.

VOKIETIJA

Užsieniečių apsigyvenimo, įsidarbinimo ir integracijos Vokietijos Federacinėje Respublikoje įstatymo 98 straipsnio 3 dalies 2 punktas ir 13 straipsnio 1 dalis bei 98 straipsnio 5 dalis

98 straipsnis. *Piniginės baudos*

1. Jei asmuo nerūpestingai atlieka 95 straipsnio 1 dalies 1 arba 2 punkte, 2 dalies 1 punkto b papunktyje nurodytus veiksmus, jis pažeidžia viešąją tvarką.

2. Asmuo pažeidžia viešąją tvarką, jei jis:

- 1) nepateikia įrodymų pagal 4 straipsnio 5 dalies pirmą sakinį,
- 2) neleidžia sienos apsaugos pareigūnams atlikti patikrinimo kertant sieną pagal 13 straipsnio 1 dalies antrą sakinį; arba
- 3) nepateikia arba laiku neparodo, nepateikia arba ne laiku pateikia, nepalieka arba laiku nepalieka 48 straipsnio 1 arba 3 dalies pirmame sakinyje nurodyto liudijimo arba dokumentų.

3. Asmuo pažeidžia viešąją tvarką, jei jis sąmoningai arba dėl nerūpestingumo

- 1) nevykdo vykdytinų įsipareigojimų pagal 12 straipsnio 2 dalies antrą sakinį arba 4 dalį, arba nesilaiko geografinių apribojimų pagal 54a straipsnio 2 dalį arba 61 straipsnio 1 dalies pirmą sakinį;
- 2) atvyksta arba išvyksta ne per leistiną sienos perėjimo punktą arba neturi paso arba kito lygiavertio dokumento, pažeisdamas 13 straipsnio 1 dalį;
- 3) nesilaiko vykdytino nurodymo pagal 46 straipsnio 1 dalį, 54a straipsnio 1 dalies antrą sakinį arba 3 dalį, arba 61 straipsnio 1 dalies antrą sakinį;
- 3a) nesiregistruoja, registruojasi netinkamai arba ne laiku pagal 54a straipsnio 1 dalies pirmą sakinį;
- 4) nepateikia 80 straipsnio 4 dalyje nurodytų prašymų; arba
- 5) nesilaiko teisinio potvarkio pagal 99 straipsnio 1 dalies 7 arba 10 punktą, jei juose už tam tikras aplinkybes nurodoma taikyti šiuos nurodymus dėl piniginių baudų.

4. Atvejais, nurodytais 2 dalies 2 punkte ir 3 dalies 2 punkte, galima bausti už bandymą pažeisti viešąją tvarką.

5. Viešosios tvarkos pažeidimai atvejais, nurodytais 2 dalies 2 punkte, gali užtraukti piniginę baudą iki penkių tūkstančių eurų, o atvejais, nurodytais 1 ir 2 dalies 1 ir 3 punktuose bei 3 dalies 2 punkte, gali užtraukti piniginę baudą iki trijų tūkstančių eurų, o kitais atvejais – piniginę baudą iki vieno tūkstančio eurų.

6. Šios nuostatos netaikomos Konvencijos dėl pabėgėlių statuso 31 straipsnio 1 daliai.

13 straipsnis. Sienos kirtimas

1. Į VFR teritoriją atvykstama ir iš jos teritorijos išvykstama tik per leistinus sienos perėjimo punktus ir nustatytais darbo valandomis, jei netaikomos išimtys kitais teisiniais potvarkiais ar tarpvalstybiniais susitarimais. Atvykdami ir išvykdami užsieniečiai privalo turėti pripažintą ir galiojantį pasą arba kitą lygiavertį dokumentą pagal 3 straipsnio 1 dalį ir leisti sienos apsaugos pareigūnams atlikti patikrinimą kertant sieną.

2. Sienos perėjimo punkte užsienietis laikomas atvykusiu, tik kai jis kerta sieną ir pereina sienos perėjimo punktą. Jei patikrinimą kertant sieną vykdyti įgaliotos institucijos prieš priimdamos sprendimą neįleisti užsieniečio (šio įstatymo 15 straipsnis, Prieglobsčio įstatymo 18 ir 18a straipsniai) arba rengdamos, užtikrindamos arba vykdydamos šią priemonę leidžia jam tam tikru tikslu laikinai pereiti sienos perėjimo punktą, tokiu atveju užsienietis nelaikomas atvykusiu į šalį pagal pirmą sakinį tol, kol šios institucijos gali atlikti užsieniečio buvimo kontrolę. Kitais atvejais užsienietis laikomas atvykusiu į šalį, kai jis kerta sieną.

ESTIJA

Už neteisėtą Estijos Respublikos valstybės sienos ar laikinosios sienos linijos kirtimą baudžiama pagal Baudžiamojo kodekso (skelbtas Riigi Teataja (Valstybės žinios) I 2001, 61, 364; 2007, 2, 7) 258 straipsnį.

Baudžiamasis kodeksas:

258 paragrafas. Neteisėtas Estijos Respublikos valstybės sienos ar laikinosios sienos linijos kirtimas.

1. Neteisėtas Estijos Respublikos valstybės sienos ar laikinosios sienos linijos kirtimas:

- 1) nepaisant ženklo, reikalaujančio sustoti, ar valstybės sienos apsaugos pareigūno įsakymo;
- 2) grupės asmenų;
- 3) transporto priemone vietoje, kuri nėra nustatyta sienos kirtimo vieta;
- 4) pažeidėjui už tokį patį nusižengimą jau buvo paskirta administracinė nuobauda baudžiamas pinigine bauda arba laisvės atėmimu iki vienerių metų.

2. Už tokį patį nusikaltimą, padarytą:

- 1) panaudojus smurtą; arba
- 2) sukėlus sunkų sveikatos sutrikdymą;

baudžiama laisvės atėmimu nuo ketverių iki dvylikos metų.

Sankcijos už sienos režimo pažeidimą ir neteisėtą Estijos Respublikos valstybės sienos ar laikinosios sienos linijos kirtimą

yra nustatytos Valstybės sienų įstatymo 17 straipsnio 1 ir 2 dalyse (paskelbta Riigi Teataja (Valstybės žinios) I 1994, 54, 902; 2006, 26, 191):

17 straipsnis. Sienos režimo pažeidimas

Už sienos režimo pažeidimą baudžiama bauda iki 200 baudos vienetų.

17 straipsnis. Neteisėtas Estijos Respublikos valstybės sienos ar laikinosios sienos linijos kirtimas

Už neteisėtą Estijos Respublikos valstybės sienos ar laikinosios sienos linijos kirtimą baudžiama bauda iki 200 baudos vienetų.

GRAIKIJA

Įstatymo Nr. 3386/2005 83 straipsnis reglamentuoja sankcijų skyrimą už neteisėtą sienų kirtimą. Trečiųjų valstybių piliečiai, atvykstantys ar mėginantys atvykti į Graikijos teritoriją nesilaikydami teisiųjų formalumų, baudžiami mažiausiai trijų mėnesių laisvės atėmimu ir 1 500 EUR bauda.

ISPANIJA

Ispanijos teisė reglamentuoja tokias aplinkybes, o atitinkamos sankcijos nustatytos toliau nurodytuose dokumentuose.

- 1) *Užsienio valstybių piliečiai sulaikomi, jeigu mėgina neteisėtai atvykti į šalį ne per nustatytą sienos perėjimo punktą ar ne nustatytais jo darbo valandomis*

Tokiomis aplinkybėmis 2003 m. lapkričio 20 d. Konstitucinio įstatymo Nr. 14/2003, iš dalies keičiančio 2000 m. sausio 11 d. Konstitucinį įstatymą Nr. 4/2000 dėl užsienio valstybių piliečių teisių ir laisvių Ispanijoje ir jų socialinės integracijos su pakeitimais, padarytais 2000 m. gruodžio 22 d. Konstituciniu įstatymu Nr. 8/2000, 58 straipsnis teisiškai reglamentuoja grąžinimą (*refoulement*); tai laikoma sankcija, taikoma tais atvejais, kai užsienio valstybių piliečiai siekia neteisėtai atvykti į šalį, kaip tai nustatyta Karališkojo dekreto Nr. 2393/2004 157 straipsnio 1 dalies B punkte, t. y. užsienio valstybių piliečiai, sulaikyti prie arba netoli sienos.

Užsienio valstybių piliečių grąžinimas – tai atitinkamų asmenų grąžinimas į jų kilmės valstybę ar valstybę, iš kurios jie atvyko, taikant administracinę procedūrą, kuri skiriasi nuo deportavimo ir yra greitesnė.

- 2) *Neteisėtai į šalį atvykę ir Ispanijos teritorijoje sulaikyti užsienio valstybių piliečiai*

Pagal Konstitucinio įstatymo Nr. 14/2003 53 straipsnį tai yra nusikaltimas, už kurį baudžiama deportavimu iš Ispanijos teritorijos vadovaujantis to paties įstatymo 57 straipsniu.

PRANCŪZIJA

Su šiomis sankcijomis susijusios Prancūzijos teisės nuostatos įtvirtintos CEDESA (*Code de l'entrée et du séjour des étrangers et du droit d'asile*), paprastai taikomo tais atvejais, kai trečiosios valstybės pilietis pažeidžia atvykimo į Prancūzijos teritoriją ir buvimo joje sąlygas, L. 621-1, L. 621-2 ir R. 621-1 straipsniuose.

Šiuose straipsniuose numatyta vienerių metų laisvės atėmimo bausmė ir 3 750 EUR bauda. Be to, nuteistam užsieniečiui gali būti uždrausta atvykti į teritoriją ilgiausiai vienerius metus.

ITALIJA

Pagal 1930 m. liepos 24 d. įstatymo Nr. 1278 1 straipsnį visi asmenys, išvykstantys iš teritorijos ne per nustatytus sienos perėjimo punktus, siekdami išvengti patikrinimo, baudžiami viena sankcija, nepaisant to, ar jie turi pasą ar lygiavertį dokumentą.

Pasų klausimą reglamentuojančio įstatymo Nr. 1185/67 24 straipsnyje nustatytos administracinės sankcijos visiems asmenims, išvykstantiems iš šalies teritorijos be galiojančio paso ar kito lygiavertio dokumento (užslėpta ekspatriacija).

Šiame straipsnyje taip pat nustatytos dvi sunkinančios aplinkybės:

- ekspatriacija be galiojančių dokumentų, jeigu pasą buvo atsisakyta išduoti arba jis atimtas,
- ekspatriacija be galiojančių dokumentų, jeigu asmuo neatitinka ekspatriacijos sąlygų, jam buvo paskirtas areštas ar administracinė sankcija.

KIPRAS

Užsieniečių ir imigracijos įstatymo (L.178 (I)/2004), 105 skyriaus 19 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad visi imigrantai, neleistinai atvykstantys į Kipro Respubliką, laikomi padariusiais pažeidimą ir baudžiami laisvės atėmimu iki trejų metų arba bauda iki 5 000 svarų (CYP) arba ir laisvės atėmimu, ir bauda, nebent toks asmuo įrodo:

- a) kad jis teisėtai atvyko į Kipro Respubliką iki šio įstatymo įsigaliojimo;
- b) kad, atvykęs į Kipro Respubliką oru ir nesantis asmeniu, anksčiau pripažintu imigrantu, kuriam uždrausta atvykti į šalį, pats prisistatė artimiausiai esančiam imigracijos pareigūnui;
- c) kad jis turi pagal šį įstatymą ar kitus šio įstatymo pagrindu priimtus teisės aktus išduotą pažymėjimą ar leidimą pasilikti Kipro Respublikoje; arba

- d) kad jo pažymėjimui ar leidimui netekus galios ar jį panaikinus, jis neturėjo pagrįstos galimybės išvykti iš Kipro Respublikos.

LATVIJA

Pagal Latvijos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekso 194 straipsnį už valstybės sienos, sienos teritorijos, pasienio zonos, sienos kontrolės ar sienos perėjimo punkto tvarkos pažeidimą asmuo baudžiamas įspėjimu, bauda iki 150 latų (LVL) arba administraciniu areštu iki 15 dienų.

Už neteisėtą tyčinį valstybės sienos kirtimą baudžiama nuo 50 iki 250 LVL bauda.

Latvijos Respublikos baudžiamojo kodekso 284 straipsnyje nustatyta, kad asmuo, neteisėtai tyčia kertantis valstybės sieną, jeigu per vienerių metų laikotarpį jis tai padaro pakartotinai, baudžiamas laisvės atėmimu iki trejų metų, areštu arba bauda iki 60 MGL.

LIETUVA

Sankcijos už neteisėtą sienos kirtimą skiriasi atsižvelgiant į nusikaltimo sunkumą ir yra nuo 250 iki 500 litų (LTL) arba iki dvejų metų laisvės atėmimo.

Jeigu neteisėtas valstybės sienos kirtimas yra susijęs su prekyba žmonėmis, tada, atsižvelgiant į nusikaltimo sunkumą, sankcijos gali siekti iki dešimties metų laisvės atėmimo.

Ištrauka iš Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekso

205 straipsnio 2 dalis. Neteisėtas valstybės sienos kirtimas dėl neatsargumo – užtraukia baudą nuo dviejų šimtų penkiasdešimties iki penkių šimtų litų.

Ištraukos iš Baudžiamojo kodekso

291 straipsnis. Neteisėtas valstybės sienos perėjimas

1. Tas, kas neteisėtai perėjo Lietuvos Respublikos valstybės sieną, baudžiamas bauda arba areštu, arba laisvės atėmimu iki dvejų metų.
2. Nuo baudžiamosios atsakomybės pagal šio straipsnio 1 dalį atleidžiamas užsienietis, kuris neteisėtai atvyko į Lietuvos Respubliką turėdamas tikslą pasinaudoti prieglobsčio teise.
3. Užsienietis, kuris padarė šio straipsnio 1 dalyje numatytą veiką turėdamas tikslą iš Lietuvos Respublikos teritorijos neteisėtai pereiti į trečiąją valstybę, atleidžiamas nuo baudžiamosios atsakomybės pagal šio straipsnio 1 dalį, jeigu jis nustatyta tvarka išsiunčiamas į valstybę, iš kurios teritorijos neteisėtai perėjo Lietuvos Respublikos valstybės sieną, arba į valstybę, kurios pilietis jis yra.

292 straipsnis. Neteisėtas žmonių gabenimas per valstybės sieną

1. Tas, kas neteisėtai per Lietuvos Respublikos valstybės sieną gabeno nuolatinės gyvenamosios vietos Lietuvos Respublikoje neturintį užsienietį arba neteisėtai valstybės sieną perėjusį tokį užsienietį gabeno ar slėpė Lietuvos Respublikos teritorijoje, baudžiamas bauda arba areštu, arba laisvės atėmimu iki šešerių metų.

2. Tas, kas padarė šio straipsnio 1 dalyje numatytas veikas dėl savanaudiškų paskatų, arba jeigu tai sukėlė pavojų asmens gyvybei, baudžiamas laisvės atėmimu iki aštuonerių metų.

3. Tas, kas organizavo šio straipsnio 1 dalyje numatytas veikas, baudžiamas laisvės atėmimu nuo ketverių iki dešimties metų.

4. Už šiame straipsnyje numatytas veikas atsako ir juridinis asmuo.

LIUKSEMBURGAS

Kadangi vienintelė Liuksemburgo išorės siena yra oro uostas, Liuksemburgas nėra numatęs sankcijų šiuo klausimu.

VENGRIJA

Neteisėtai į šalies teritoriją atvykę asmenys laikomi padariusiais administracinę pažeidimą.

Kaip administracinė sankcija, taikant užsieniečių kontrolės procedūrą užsieniečiui, pažeidusiam ar pasikėsinusiam pažeisti atvykimo ir išvykimo taisyklės, gali būti taikomas išsiuntimas ir draudimas atvykti į šalį ir būti jos teritorijoje ar atskiras draudimas atvykti į šalį ir būti jos teritorijoje.

Be to, institucija, nagrinėjanti užsieniečio, be leidimo ar neleistinu būdu perėjusio Vengrijos Respublikos sieną, administracinius pažeidimus, gali skirti jam baudą iki 100 000 forintų (HUF). Be to, iš šalies išsiųsto užsieniečio buvimas Vengrijos teritorijoje be leidimo yra laikomas baudžiamuoju nusižengimu, už kurį baudžiama laisvės atėmimu iki vienerių metų pagal mūsų baudžiamąją teisę.

Teisės aktai, kuriais remiamasi:

- 2001 m. Įstatymo XXXIX dėl užsieniečių atvykimo ir buvimo (toliau – ESF) 32 straipsnio 2 dalies a punktas,
- 1978 m. Įstatymas Nr. IV dėl baudžiamojo kodekso (toliau – CrC), 214 straipsnis,
- Vyriausybės dekreto Nr. 218/1999 dėl administracinių teisės pažeidimų 22 straipsnio 1 dalis.

Asmens dalyvavimas, pagalba ir (arba) sąlygų, palengvinančių neteisėtą atvykimą ir (arba) išvykimą iš šalies teritorijos, sudarymas laikoma nusikalstama veika.

Sąlygų, palengvinančių neleistiną sienos perėjimą, sudarymas yra laikomas nusikaltimu, už kurį baudžiama laisvės atėmimu iki trejų metų.

Tokias sąlygas sudaręs asmuo baudžiamas laisvės atėmimu iki penkerių metų, jeigu jis veikia dėl finansinių paskatų ar sudaro sąlygas neleistinai pereiti sieną daugiau kaip vienam asmeniui.

Tokias sąlygas sudaręs asmuo baudžiamas laisvės atėmimu nuo dvejų iki aštuonerių metų, jeigu jis elgiasi nežmoniškai ar jei asmuo, kuris sudaro tokias sąlygas, yra ginkluotas ar toks asmuo padeda neteisėtai pereiti sieną užsiimdamas tuo kaip verslu.

Rengimasis sudaryti neteisėtą sienos perėjimą lengvinančias sąlygas taip pat laikomas nusikaltimu, už kurį baudžiama laisvės atėmimu iki dvejų metų.

Užsienietis, kuris organizuoja ar sudaro neteisėtą asmenų ar jų grupių atvykimą ar išvykimą (sienos kirtimą) arba buvimą lengvinančias sąlygas arba dalyvauja prekyboje žmonėmis, išsiunčiamas iš šalies taikant užsieniečių kontrolės procedūrą, be to, užsienietis, kurio atvykimas ir buvimas šalyje pažeidžia viešąjį saugumą ar kelia jam grėsmę, išsiunčiamas iš šalies užsieniečių kontrolės tikslais.

Minėti įstatymai:

- CrC 218 straipsnis. Prekyba žmonėmis.

MALTA

Svarbu pažymėti, kad Imigracijos įstatymo (217 skyrius) 5 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Bet kokiam asmeniui, kuris neturi teisės atvykti į šalį, teisės atvykti į šalį ir joje gyventi ar teisės persikelti šalyje ar vykti per šalį tranzitu pagal pirmiau nurodytus punktus, gali būti neleista atvykti į šalį, ir jeigu jis atvyksta į Maltą ar yra joje be vyriausiojo imigracijos pareigūno leidimo, jis laikomas nelegaliu imigrantu.“

Be to, Imigracijos įstatymo 32 straipsnyje nustatyta:

„Asmuo, pažeidęs šio įstatymo nuostatą, dėl kurios sankcija nenumatyta jokiame kitame šio įstatymo straipsnyje, yra laikomas padariusiu nusikaltimą ir Magistratų teismo sprendimu baudžiamas bauda iki 5 000 lirų (MTL) arba laisvės atėmimu iki dvejų metų arba ir bauda, ir laisvės atėmimu, nebent kitas įstatymas nustato griežtesnę bausmę už tokį nusikaltimą.“

NYDERLANDAI

Užsieniečių įstatymo 108 straipsnio 1 dalyje kartu su 46 straipsnio 2 dalimi nustatyta, kad už pažeidimus arba reikalavimo nesilaikymą baudžiama laisvės atėmimu iki šešių mėnesių arba 2 kategorijos pinigine bauda. 4 kategorijos piniginės baudos maksimalus dydis yra 16 750 EUR.

Reikalavimas pereiti sieną sienos perėjimo punkte nustatytas Užsieniečių dekreto (*Vreemdelingenbesluit*) 4.4 straipsnyje.

2000 m. Užsieniečių įstatymas, 108 straipsnio 1, 2 ir 3 dalys:

1. Už pagal 5.1, 5.2, 46.2 (preambulė ir b punktas) straipsniuose nustatytos sąlygos pažeidimą ir 56.1 straipsnio nuostatų nesilaikymą ir pagal 6.1, 54, 55, 57.1, 58.1 arba 65.3 straipsnius nustatyto įpareigojimo nesilaikymą baudžiama laisvės atėmimu iki šešių mėnesių arba 2 kategorijos pinigine bauda.
2. Už pagal 4.1 ar 4.2 straipsniuose nustatytų sąlygų pažeidimą baudžiama laisvės atėmimu iki šešių mėnesių arba 4 kategorijos pinigine bauda.
3. 1 ir 2 dalyse nurodytos veikos yra laikomos nusikaltimais.

AUSTRIJA

Šengeno sienų kodekso 4 straipsnio 3 dalyje reikalaujama, kad, nepažeidžiant šio straipsnio 2 dalyje numatytų išimčių ar savo tarptautinių įsipareigojimų apsaugos srityje, valstybės narės pagal savo nacionalinę teisę nustatytų sankcijas už neleistiną išorės sienų kirtimą ne nustatytuose sienos perėjimo punktuose ir ne nustatytomis jų darbo valandomis. Šios sankcijos yra veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios.

Austrijos federalinio įstatymo dėl užsieniečių kontrolės taikymo, dokumentų išdavimo užsieniečiams ir atvykimo dokumentų išdavimo 120 paragrafas (2005 m. Užsieniečių kontrolės įstatymas – FPG), *Federalinis Austrijos įstatymų leidinys I Nr. 100/2005*

Neleistinas gyvenimas šalyje

1. Bet koks užsienio valstybės pilietis, kuris:
  - 1) neteisėtai atvyksta į Austrijos Federacinės Respublikos teritoriją; arba
  - 2) neteisėtai pasilieka Austrijos Federacinės Respublikos teritorijoje; laikomas padariusiu administracinį teisės pažeidimą ir baudžiamas pinigine bauda iki 2 180 EUR, o nemokumo atveju – laisvės atėmimu iki trijų savaičių. Nusikalstamos veikos padarymo vieta laikoma atvykimo punktas ar paskutinė žinoma gyvenamoji vieta; jeigu atvykstama pasinaudojant viešojo transporto priemone, nusikalstamos veikos padarymo vieta laikoma artimiausia

įmanoma išlaipinimo vieta, kurioje pagal transporto įmonės tvarkaraštį yra įmanoma išlipti iš viešojo transporto priemonės.

2. Bet kuris, padaręs nusikaltimą, nurodytą šio straipsnio 1 dalyje, nors toks asmuo jau buvo baustas už panašų nusikaltimą ir jam paskelbtas nuosprendis yra įsiteisėjęs ir jį privaloma vykdyti, baudžiamas bauda iki 4 360 EUR, o nemokumo atveju – laisvės atėmimu iki šešių savaičių.

3. Laikoma, kad 1 ir 2 dalyse nurodytas administracinis pažeidimas nėra padarytas:

- 1) jeigu vienintelė išeitis buvo išvykti iš šalies į kitą šalį, į kurią neleidžiama deportuoti (50 paragrafas);
  - 2) jeigu užsieniečio deportavimo procedūra yra sustabdyta;
  - 3) trečiojo asmens valstybės piliečio, veikiančio to asmens naudai, laikino gyvenimo be vizos atveju; arba
  - 4) kai užsieniečiui yra atimta jo asmens laisvė.
4. Pagal 1 dalies 2 podalį skiriama sankcija neapima tokių priemonių administracinio teisės pažeidimo, padaryto tuo pačiu metu pagal 1 dalies 1 podalį, atveju.

5. Laikoma, kad administracinis teisės pažeidimas pagal 1 dalį nėra padarytas, jeigu užsienietis pateikė prašymą suteikti tarptautinę apsaugą ir buvo pripažintas turinčiu teisę į prieglobstį ar turinčiu teisę į papildomą apsaugą Austrijoje. Administracinės sankcijos skyrimo procedūra sustabdoma prieglobsčio suteikimo procedūros laikotarpiui.

16 paragrafas. Federalinis Austrijos įstatymas, reglamentuojantis pasų kontrolę sienos perėjimo punktuose (Sienų kontrolės įstatymas – GrekoG), *Federalinis Austrijos įstatymų leidinys 1996/435*, Federalinio Austrijos įstatymų leidinio 2004/151 redakcija:

Baudžiamosios teisės nuostatos

1. Bet kuris asmuo, kuris:
  - 1) neturėdamas tam leidimo, pašalina, paslepia ar pakeičia vieną iš 5 paragrafe nurodytų ženklų;
  - 2) kerta sieną pažeisdamas 10 paragrafe nurodytą tvarką; arba
  - 3) kaip asmuo, kuriam taikoma kontrolė kertant sieną, jos vengia; arba
  - 4) kėsina kirsti sieną ar ją kerta ne per sienos perėjimo punktus, kur taikoma pasienio kontrolė ir nesilaiko nustatytų sienos kirtimo maršrutų; arba
  - 5) nepaisydamas įspėjimo, atsisako pateikti informaciją dėl to, ar jis ketina kirsti ar kirto sieną ar pateikia dėl to melagingą informaciją; arba

- 6) nepaisydamas prašymo susilaikyti nuo tokių veiksmų, nesilaiko 11 paragrafo 2 dalies 3 podalyje nustatytos tvarkos ir todėl yra atsakingas už sienos kontrolės tvarkos pažeidimą ar už pavėlavimą į pagal tvarkaraštį važinėjančią transporto priemonę,

jeigu veika neatitinka nusikaltimo, kuris yra teisingas teisams arba kuriam yra taikomas kitoks teisinis reglamentavimas ir nustatyta tokio pat griežtumo ar griežtesnė sankcija, sąlygų, laikomas padariusiu administracinę teisės pažeidimą, už kurį sankciją skiria regioninės administracinės institucijos arba federalinės policijos įstaigos veikimo teritorijoje; skiriama bauda iki 2 180 EUR arba laisvės atėmimas iki šešių savaičių. Išskyrus 5 ir 6 dalyse nurodytus atvejus, už tyčines veikas taip pat skiriama sankcija.

2. 1 dalies 5 podalis netaikomas, jei asmuo, kuriam taikomas įpareigojimas pateikti informaciją, atsisako ją pateikti ar pateikia melagingą informaciją, nes kitu atveju toks asmuo užsitrauktų atsakomybę už nusikaltimą, už kurį yra baudžiama.

LENKIJA

Lenkijoje tokios sankcijos nustatytos Lenkijos baudžiamojo kodekso 264 straipsnyje. Tai sankcijos asmenims, neteisėtai kirtusiems Lenkijos valstybės sieną.

Tokie asmenys gali būti nubausti trimis skirtingais būdais: bauda, laisvės apribojimu ar laisvės atėmimu iki dvejų metų.

Jeigu asmuo neteisėtai kerta Lenkijos sieną, panaudodamas smurtą, grasinimus, apgaulę ar bendradarbiaudamas kartu su kitais asmenimis, jis baudžiamas laisvės atėmimo bausme iki trejų metų.

Jeigu asmuo organizuoja neteisėtą sienos perėjimą, už tai nustatyta sankcija nuo šešių mėnesių iki aštuonerių metų.

PORTUGALIJA

1998 m. rugpjūčio 8 d. Dekreto-įstatymo Nr. 244/98 9 straipsnyje nustatyta, kad „Visi asmenys, atvykstantys į Portugalijos teritoriją arba iš jos išvykstantys, privalo tai daryti tam tikslui nustatytuose sienos perėjimo punktuose nustatytais jų darbo valandomis, nepažeidžiant nuostatų dėl laisvo asmenų judėjimo, nustatytų Šengeno susitarimą įgyvendinančioje konvencijoje.“

To paties dekreto-įstatymo 136 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad „užsieniečių atvykimas į Portugalijos teritoriją, pažeidžiant 9 straipsnį, yra laikomas neteisėtu.“

148 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad „9 straipsnio reikalavimų nesilaikymas užtraukia baudą nuo 200 iki 400 EUR.“

RUMUNIJA

Geo NR. 105/2001 dėl Rumunijos valstybės sienos 70 straipsnio pirmoje įtraukoje nustatyta:

„Atvykimas į šalį ar išvykimas iš jos neteisėtai kertant valstybės sieną yra nusikaltimas, už kurį yra baudžiama laisvės atėmimu nuo trijų mėnesių iki dvejų metų.

Jeigu minėta veika padaryta siekiant išvengti auklėjamųjų priemonių, už ją yra baudžiama laisvės atėmimu nuo šešių mėnesių iki trejų metų. Už pasikėsinimą įvykdyti šiuos nusikaltimus taip pat baudžiama.“

SLOVĖNIJA

Atvykimas į Slovėnijos Respubliką yra laikomas neteisėtu, jeigu užsieniečiai:

- atvyksta į šalį net ir tuo atveju, jei juos buvo atsisakyta įleisti,
- vengia kontrolės kertant sieną,
- atvykdami į šalį, pasinaudoja kito asmens, suklastotu ar kitaip pakeistu kelionės ar kitu dokumentu, kurį būtina pateikti atvykstant, arba jeigu pateikia melagingą informaciją sienos kontrolės įstaigoms (Ztuj 11 straipsnis).

Užsieniečiams už neteisėtą atvykimą į Slovėnijos Respubliką skiriama bauda nuo 20 000 iki 100 000 tolarų (SIT) (nuo 83,46 iki 417,29 EUR) (Ztuj 98 straipsnis).

Fiziniais asmenimis, padariusiems nusikaltimą dėl to, kad jie kirto valstybės sieną ne sienos perėjimo punkte ar pažeisdami nustatytą sienos perėjimo punkto naudojimo paskirtį, ne nustatytais jo darbo valandomis ar ne nustatytoje sienos perėjimo punkto vietoje, skiriama bauda nuo 100 000 SIT (417,29 EUR) (Valstybės sienos kontrolės įstatymo, Ur. l. RS Nr. 20/2004, 43 straipsnio 1 dalies trečia įtrauka).

Padėjimas užsieniečiams neteisėtai atvykti, vykti tranzitu ar apsigyventi

Asmenys, sudarantys sąlygas, palengvinančias užsieniečiui atvykti, apsigyventi ar vykti tranzitu per Slovėnijos Respublikos teritoriją ar padedantys jam tai padaryti, negali pažeisti įstatymo, nustatančio užsieniečių atvykimo, apsigyvenimo ar tranzito per Slovėnijos Respublikos teritoriją sąlygas, nuostatų (Ztuj 13a ir 13b straipsniai).

Asmenys, sudarantys sąlygas, palengvinančias užsieniečiams atvykti, vykti tranzitu ar apsigyventi Slovėnijos Respublikos teritorijoje arba padedantys jiems tai padaryti arba pasikėsinantys sudaryti užsieniečiams tokias sąlygas ar taip jiems padėti, priešingai ankstesnės dalies nuostatoms, baudžiami bauda nuo 100 000 iki 240 000 SIT (nuo 417,20 iki 1 001,5 EUR).

Juridiniai asmenys, padarę nurodytą pažeidimą, baudžiami bauda nuo 500 000 iki 1 000 000 SIT (nuo 2 086,46 iki 4 172,93 EUR), o atsakingas juridinio asmens asmuo baudžiamas bauda nuo 150 000 iki 300 000 SIT (nuo 625,94 iki 1 251,88 EUR).

SLOVAKIJA

Pagal Įstatymo Nr. 48/2002 Coll. dėl užsieniečių buvimo šalyje 76 straipsnį, neteisėtas valstybės sienos perėjimas yra laikomas pažeidimu, už kurį skiriama bauda iki 50 000 SKK (76 str. 2 d.). Bet kuris užsienietis, atvykęs į Slovakijos Respublikos teritoriją be leidimo, policijos skyriaus išsiunčiamas iš šalies administracine tvarka ir jam atimama teisė pakartotinai atvykti į šalį laikotarpiui iki penkerių metų, ir toks laikotarpis turi būti bent vieneri metai (Įstatymo dėl užsieniečių buvimo šalyje 57 str. 1 d.).

2006 m. sausio 1 d. įsigaliojo Įstatymas Nr. 300/2005 Coll. („Baudžiamasis kodeksas“); šio įstatymo 354 straipsnyje (valstybės sienų perėjimas panaudojant smurtą) nurodyta, kad „Visi asmenys, kirtę sieną, panaudodami smurtą ar grasinimus jį panaudoti, baudžiami laisvės atėmimu nuo trejų iki aštuonerių metų.“

Baudžiamojo kodekso 357 straipsnyje nustatyta, kad „Visi asmenys, atvykę į Slovakijos Respublikos teritoriją oro transportu, pažeisdami tarptautinius skrydžius reglamentuojančias taisykles, baudžiami laisvės atėmimu nuo šešių mėnesių iki trejų metų.“

Baudžiamojo kodekso 355 straipsnyje nustatyta sankcija asmenims už prekybą žmonėmis:

- tas, kas organizuoja neteisėtą valstybės sienos perėjimą, baudžiamas laisvės atėmimu nuo vienerių iki penkerių metų (355 str. 1 d.),
- tas, kas organizuoja neteisėtą valstybės sienos perėjimą, turėdamas tikslą gauti finansinės ar kitokios materialinės naudos, ar tas, kuris pagamina, įsigyja, pateikia ar turi suklastotą kelionės dokumentą ar asmens tapatybės dokumentą, siekdamas neteisėtai kirsti valstybės sieną, baudžiamas laisvės atėmimu nuo trejų iki aštuonerių metų (355 str. 2 d.),
- veikos, už kurias minėtos sankcijos gali būti padidintos (laisvės atėmimas iki dvidešimties metų), nurodytos 355 str. 3–5 d.

SUOMIJA

Suomijos baudžiamajame kodekse (39/1889) ir jo pakeitimų 7 skirsnyje dėl sienos pažeidimo (563/1998) nustatyta:

1. Asmuo, kuris:

- 1) kerta Suomijos sieną be galiojančio paso ar kito kelionės dokumento ar kitaip nei iš teisėto išvykimo punkto arba

į teisėtą atvykimo punktą, ar pažeidžiant įstatymo nustatytą draudimą, arba kuris pasikėsina tai padaryti;

- 2) kitaip pažeidžia sienos perėjimą reglamentuojančias nuostatas; arba
- 3) be leidimo lieka, persikelia arba imasi pasienio zonoje draudžiamų priemonių, kaip apibrėžta Pasienio zonos įstatyme (403/1947),

baudžiamas už *sienos pažeidimą* bauda ar laisvės atėmimu iki vienerių metų.

2. Užsienietis, kuriam neleidžiama atvykti į šalį arba kuris deportuojamas dėl 1 poskirsnyje nurodytos veikos, arba užsienietis, kuris prašo prieglobsčio ar kreipiasi dėl leidimo gyventi Suomijoje išdavimo kaip pabėgėlis, nebaudžiamas už sienos pažeidimą. Užsienietis, padaręs 1 poskirsnyje nurodytą veiką dėl to, kad jis tapo prekybos žmonėmis, kurią reglamentuoja 25 straipsnio 3 dalis ar 25 straipsnio 3a dalis, auka, taip pat nebaudžiamas už sienos pažeidimą (650/2004).

7a straipsnis – *Nesunkus sienos pažeidimas* (756/2000)

1. Jeigu sienos pažeidimas, atsižvelgiant į neteisėto buvimo ar persikėlimo neilgą trukmę, draudžiamos veikos pobūdį ar kitas pažeidimo aplinkybes yra laikytinas nesunkiu, vertinant visą pažeidimo visumą, pažeidėjas baudžiamas bauda už *nesunkų sienos pažeidimą*.

2. 7 straipsnio 2 dalies nuostatos taip pat taikomos 1 dalyje nurodytoms veikoms.

ŠVEDIJA

Sankcijos yra nustatytos Užsieniečių įstatymo 20 skyriaus 4 paragrafe.

Užsienietis, tyčia neteisėtai perėjęs išorės sieną, kaip apibrėžta Šengeno susitarime, baudžiamas bauda arba su laisvės atėmimu susijusia bausme iki vienerių metų.

ISLANDIJA

Bendroji baudžiamosios teisės nuostata yra pateikta Užsieniečių įstatymo Nr. 96/2002 57 straipsnyje.

Pagal jos pirmąją dalį asmuo baudžiamas bauda arba laisvės atėmimu iki šešių mėnesių, jeigu jis, *inter alia*, tyčia ar dėl nerūpestingumo pažeidžia šio įstatymo nuostatas ar kitas pagal šį įstatymą nustatytas taisykles, draudimą, įsakymą ar sąlygą. Sankcijos už neleistiną išorės sienų kirtimą ne sienos perėjimo punktuose ar ne nustatytomis jų darbo valandomis grindžiamos šia nuostata. Šios ir kitos sankcijos turi būti veiksmingos, atgrasančios ir proporcingos.

NORVEGIJA

Norvegijoje tai reglamentuojama Imigracijos įstatymo (įstatymo dėl užsienio piliečių atvykimo į Norvegijos Karalystę ir jų buvimo pagal 1988 m. birželio 24 d. įstatymą Nr. 64) 47 skirsnio 1 dalies a punktu (žr. 23 skirsnio 2 dalį) ir Sienų įstatymo (1950 m. liepos 14 d. įstatymo Nr. 2 dėl įvairių sienų ženklavimo ir priežiūros priemonių) 4 skirsniu (žr. 3 skirsnio 1 dalį Nr. 3 ir 1950 m. lapkričio 7 d. reglamento Nr. 4 4 skirsnio c punktą).

Imigracijos įstatymo 47 skirsnio „Bausmės“ 1 dalyje teigiama:

„Kiekvienas asmuo bus baudžiamas baudomis, šešių mėnesių neviršijančia laisvės atėmimo bausme arba abiem bausmėmis, jei

- a) tyčia ar dėl aplaidumo pažeis šį įstatymą arba šio įstatymo pagrindu priimtus teisės aktus, draudimus, potvarkius ar sąlygas (...)“.

Imigracijos įstatymo 23 skirsnio „Sienų kirtimas ir sienų kontrolė“ 2 dalyje tvirtinama:

„Atvykstama ir išvykstama per patvirtintus sienų kirtimo punktus, nebent būtų numatyta kitaip (...)“.

Sienų įstatymo pagrindu skiriamos bausmės

Bausmės reglamentuojamos Sienų įstatymo 4 skirsniu. Jame teigiama, kad:

„Kiekvienas asmuo, kuris tyčia ar dėl aplaidumo pažeis arba bendrininkaus pažeidžiant šio įstatymo pagrindu priimtas

nuostatas, bus baudžiamas baudomis arba trijų mėnesių neviršijančia laisvės atėmimo bausme, nebent galėtų griežtesnė nuostata. Bandytas įvykdyti pažeidimą baudžiamas kaip įvykdytas pažeidimas.

Kai pažeidimai įvykdomi keletą kartų, kai pažeidžiami keli 1 dalyje minėti aktai arba esant sunkinančioms aplinkybėms, baudžiama baudomis arba vienerių metų neviršijančia laisvės atėmimo bausme.“

Sienų įstatymo 3 skirsnio 1 dalyje Nr. 3 teigiama, kad:

„Karalius gali priimti visoms sienoms arba jų daliai taikomų nuostatų, kuriomis draudžiama:

(...)

3. Kirsti sieną sausumos, jūros arba oro transportu be reikiamos institucijos leidimo (...)“.

Minėto įstatymo pagrindu 1950 m. lapkričio 7 d. priimto reglamento Nr. 4 dėl įvairių sienų klausimų 4 skirsnio c punkte teigiama:

„Norvegijos–Sovietų Sąjungos (Rusijos) sieną arba šalia esančią teritoriją draudžiama:

(...)

- b) kirsti sausumos, jūros arba oro transportu be Norvegijos sienų įgaliotinio Norvegijos-Sovietų Sąjungos (Rusijos) sienai leidimo (...)“.